

Týden.cz, 29. 5. 2017

Jaká je budoucnost robotické chirurgie a co nabízí pacientům? Odpovídal MUDr. Igor Šimoník

Chat je uzavřený

29.05.2017 11:00

Kratší hospitalizace, rychlejší rekonvalescence či menší komplikace. To jsou jen některé z mnoha výhod, které pacientům přináší roboticky asistovaná operace. V současnosti představuje jeden z nejmodernějších operačních přístupů a na území České republiky se provádí již více než 10 let. Využívá se hlavně k chirurgickým zákrokům v místech, která jsou pro ruce operatérů jen velmi těžko dostupná. Jaké výkony je možné pomocí robotické chirurgie realizovat? Jaké jsou další výhody pro pacienta? Co přináší budoucnost této problematiky? Nejen na tyto otázky odpovídal MUDr. Igor Šimoník.

MUDr. Igor Šimoník vystudoval obor Všeobecné lékařství na Lékařské fakultě Masarykovy univerzity v Brně. Svou profesní dráhu započal v roce 1999 v Bakašově chirurgické nemocnici v Brně na pozici chirurga. V roce 2002 získal atestaci z chirurgie I. stupně. Od roku 2003 působí v Nemocnici sv. Zdislavy v Mostišticích. Zaměřuje se na problematiku břišní chirurgie, cévní chirurgie, chirurgie štítné žlázy a robotické chirurgie. Je držitelem mezinárodní licence opravňující k samostatnému provádění robotických operací a primářské licence v oboru chirurgie. V roce 2004 založil bariatrickou poradnu, kterou také vede. V rámci ní provedl již více než 2 000 operací, a to laparoscopickou i robotickou technikou. Aktivně se účastní robotických operací jak v oblasti urologické, tak kolorektální.

Týden.cz, 29. 5. 2017

CHAT

Standa Dobrý den, jak vypadá, když je člověk operován pomocí robota? Mohl byste mi to přiblížit?

Host chatu Dobrý den. Hlavní rozdíl oproti třeba klasické laparoskopické operaci je především v technickém a přístrojovém vybavení při robotických výkonech. Celý robotický systém se skládá ze 3 základních částí. První u pacienta je umístěna tzv. operační konzole, což je jakýsi sloup, na němž jsou zavěšena robotická ramena (zpravidla 3 - 4), která jsou pohyblivá a v jejich úchopových částech jsou umístěny jednotlivé robotické pracovní nástroje, které jsou zavedeny do dutiny břišní, kde přesně kopírují pohyb rukou chirurga, který je ovládá přes joystiky v tzv. ovládací konzoli, což je druhá část robotického systému. Poslední částí je pak operační věž, kde je umístěno další technické zázemí nutné pro robotickou operaci.

Marie Tvrďá Dobrý den, pane doktore, ráda bych se zeptala, jaké operace nejčastěji děláte touto robotickou metodou? Je tato metoda hrazena zdravotními pojišťovnami? Děkuji.

Host chatu V naší nemocnici se již od r. 2007, kdy jsme spustili robotický program zabýváme především nádorovou problematikou v oboru urologie, konkrétně se jedná o robotické odstranění prostaty, odstranění částí ledvin a nadledvin. Druhým nosným programem je pak problematika tlustostřevních nádorů, především nádorového postižení konečniku. V případě, že pacient naplňuje kritéria k robotické operaci je výkon plně hrazen zdravotní pojišťovnou.

Kamila Hudcová Dobrý den, jak dlouho po této operaci trvá rekonvalescence? Je výrazně kratší než nějakou běžnou metodou? Děkuji.

Host chatu Jedním z významných benefitů robotických operací je právě zkrácení doby hospitalizace a následně i rekonvalescence pacienta. V případě výše zmíněných operací prostaty je tento rozdíl poměrně výrazný. Po robotické operaci prostaty je průměrná doba hospitalizace zhruba 5 dní a následná rekonvalescence se pohybuje od 14 dní do cca 1 měsíce. Při klasických - tedy otevřených operacích může být tato doba i několikanásobně delší.

Kristína Volná Dobrý den, pane doktore, existují i případy, kde robotická chirurgie není vhodná?

Host chatu Když dovolíte, otázku bych otočil. V případě robotické chirurgie jsou dnes poměrně jasně stanovena kritéria a rozsah operativy, pro které je robotická chirurgie vhodná. Hlavními obory, kde se využívá robotického systému je především: urologie s onkologickou problematikou prostaty a ledvin viz. výše, dále zmiňované nádorové postižení konečniku v oboru břišní chirurgie, některé cévní operační výkony a dále potom onkologická problematika v oboru gynekologie, především co se týče operativy dělohy a vaječníků. Dá se tedy říct, že robotická chirurgie je vyhrazena pouze pro konkrétní typy operačních výkonů.

Ladislav Dobrý den, co přesně znamená laparoskopická operace? Jaký je rozdíl mezi laparoskopickou a robotickou technikou? Děkuji.

Host chatu Hlavní rozdíl mezi oběma typy operativy je především ve výše zmíněném technickém vybavení. Zásadní posun mezi laparoskopii a robotikou spočívá v možnosti robotického systému provádět delikátní operační výkony ve velmi omezených prostorech. Je to dáno především technickým posunem v možnosti rozsahu pohybu samotných robotických nástrojů, které svoji konstrukcí imitují pohyb lidského zápěstí. Tedy jsou schopny se omezeném prostoru otáčet v rozsahu 360 stupňů kolem vlastní osy. To klasické laparoskopické nástroje neumožňují a jejich možnost využití se tak v případě operací v omezeném prostoru minimalizují. Další rozdíl je i v zobrazení operačního pole z pohledu chirurga. Robotický systém využívá 3D optiku, tedy umožňuje chirurgovi prostorové vnímání operačního pole, což výrazně zlepšuje přehlednost a možnosti detailnější manipulace s nástroji. To laparoskopická operace, kde se dnes většinou používá zobrazení 2D neumožňuje.

Radek Dobrý den. Myslím si, že robot nikdy nebude operovat sám. Vždy bude dělat to, co mu "Tekne" lékař. Tj. Lékař vede robota a ten jen provede požadované. Je to tak?

Host chatu V současné době je to přesně jak říkáte. Robotický systém je jakýmsi dalším evolučním krokem od dnes již klasické laparoskopie. Posouvá technické hranice provedení určitých typů operačních výkonů v rámci miniinvazivní operativy. Každopádně celý systém řídí výhradně a pouze lékař.

Přemysl Kadlec Dobrý den, nepochybují o tom, že robotické operace mají ve srovnání s otevřenými operacemi pro pacienty celou řadu výhod. Jisté se však najdou i některé nevýhody, tím nemyslím, že asi budou finančně náročnější. Mohl byste nějaké nevýhody nebo nevýhodu u robotických operací uvést? Děkuji.

Host chatu Jak jste sám zmínil, hlavní nevýhodou je samozřejmě vysoká pozířovací cena a náklady spojené s operací. Dále pak dlouho trvající budování schopného a sebraného robotického týmu, který je pro úspěšné operování touto technikou nezbytný. Určitou nevýhodou může být i omezený rozsah výkonů, které lze touto technikou provádět.

Karel Novák Dobrý den, jak jsme na tom v robotické chirurgii v porovnání se světem? Kde je kolebka robotické chirurgie a ktera zeme je na tom v teto nejlepe? Děkuji.

Host chatu Kolébkou robotické chirurgie je USA, zde má taky nejdelší tradici a američtí chirurgové patří k těm nejzkuštějším. Původním záměrem při tvorbě tohoto systému byla představa americké NASA o možnosti provádění operací v kosmu. Systém totiž umožňuje provádění operací tzv. " na dálku " , kdy se pacient nachází na jiném místě než operatér. Tato vize je však zatím otázkou budoucnosti. Hlavní uplatnění dosáhl robotický systém ve zmíněné miniinvazivní operativě na zemi. Z USA se systém rozšířil do Evropy a dnes i do zbytku světa. Například v Číně vznikají v současné době nová velká robotická centra. Česká republika patřila v rámci Evropy k jedněm z prvních, kde se tento operační systém začal uplatňovat a v současné době, stejně jako v ostatních oblastech medicíny stojí na špičce tohoto operačního oboru.

Týden.cz, 29. 5. 2017

Lubor Dobrý den, pane doktore, jaka je budoucnost robotické chirurgie? Co je možné již dnes pomoci této techniky léčit? A co se třeba na západě již pomocí této techniky dělá a u nás ne?

Host chatu Jak jsem již uvedl v předchozí odpovědi. Robotická operativa má v naší zemi již mnohaletou tradici, počet robotických center postupně narůstá a v současné době disponujeme mnoha špičkovými odborníky a operátéry v oblasti robotické chirurgie napříč jednotlivými operačními obory. Stějně tak se dá říct, že v rozsahu spektra výkonů u nás nijak nezaostáváme za zbytkem světa. Rozsah operačních výkonů vhodných pro robotickou operativu jsem již zmínil výše. Domnívám se, že do budoucna se dá očekávat další posouvání technických hranic robotických systémů a snad i postupné rozšiřování spektra samotných výkonů.

DAYD Jaké lékařské výkony nelze pomoci robotické chirurgie vykonávat?

Host chatu Bohužel, robotická operativa je v současné době omezena na výše uvedený rozsah operačních výkonů, který je jasně dán.

IGR Jaká je kvalita současné české robotické chirurgie?

Host chatu Jen na doplnění k předchozím odpovědím. Každý robotický chirurg musí absolvovat certifikovaný kurz robotické chirurgie, který ho opravňuje k provádění robotických operací. Těchto center je pouze několik v rámci světa. Čeští chirurgové jsou tedy školeni v zahraničí špičkovými školiteli daného oboru. Tomu odpovídá i kvalita české robotické chirurgie a především pak operátérů, která je dle mých vlastních zkušeností na vynikající úrovni.

ANTI Co robotická chirurgie a odstraňování nádorů?

Host chatu Nosným tématem robotické chirurgie je právě onkologická problematika ve výše jmenovaných oborech a u jasně definovaných typů operací. Hlavní oblastí robotické chirurgie je právě Vámi zmiňované odstraňování nádorů. výjimku tvoří částečně cévní chirurgie, kde se robotický systém využívá i v rámci konstrukcí cévních anastomóz.

RAB Lze nějak s pomocí robotické chirurgie odstranit lymfosarkom?

Host chatu Tento typ nádoru není v současné době indikován k robotické operaci.

Iveta Dobrý den, pane doktore, je tato technika dostupná ve většině zdravotnických zařízení? Nebo je nutné navštívit nějaké specializované. Jak by se toto řešilo, když jsem pacient se spádovou oblastí České Budějovic e. Děkuji

Host chatu Snahou je, aby se problematika robotické chirurgie soustředila v tzv. robotických centrech. Těch je v rámci naší republiky několik. Ne každé centrum však řeší veškerou robotickou operativu. Záleží tedy na konkrétním typu onemocnění pacienta. Ve Vašem případě by jste se mohli směřovat např. do Prahy, kde je robotický systém k dispozici ve velkých fakultních zařízeních. Můžete se s dotazem obrátit i na naše zařízení v mailu: igor.simonik@mediterr.cz

Hynek Dobrý den, kolik času ušetří doktorovi pacientovi robotická chirurgie?

A které výkony bez ní nejsou možné?

Děkuji

Host chatu Robotická chirurgie ušetří čas především na straně pacienta, a to ve smyslu zkrácené doby hospitalizace a rekonvalescence. Ze strany lékaře se jedná o metodu, která je časově spíše náročnější. Rozsah výkonů je dán a je uveden v předchozích odpovědích.

Dana Zdravím, myslíte si, že kvalita práce robota může být lepší než u obyčejného doktora? Díky.

Host chatu Nevím, zda se to dá přesně poměřovat. Ona práce robota je prací doktora, který ho přesně vede a řídí a bez jeho příkazu, či pohybu robot nic neudělá. Kdyby byl robot schopen pracovat samostatně, což není, pak bychom srovnávat snad mohli. Robotický systém je významnou technickou pomůckou operátéra, která mu umožňuje provádět minimálně invazivní zákroky v místech, kam se lidskou rukou, či standardním laparoskopickým nástrojem dostanete jen velmi obtížně, nebo vůbec. V tom tkví jeho zásadní význam.